

Alumnverksamhet

rapport nationell alumnenkät 2007

Sammanfattning

Under 2007 genomfördes en nationell undersökning om hur lärosätena i Sverige bedriver alumnverksamhet. Syftet var att ta reda på hur situationen ser ut för lärosätenas alumnverksamhet, ta fram underlag för en jämförelse mellan lärosätena samt skapa ett slags "uppslagsverk" till stöd för start av och/eller utveckling av alumnverksamhet. Ett annat syfte med undersökningen var att belysa hur alumnverksamhet kan stödja lärosätenas samarbeten med omvärlden ur ett tillväxtperspektiv.

Det är viktigt att beakta är att uppgifterna samlades in genom en enkät under 2007. Således är uppgifterna något inaktuella. Under 2008 har förändringar skett inom alumnverksamheterna, exempelvis bedriver fler lärosäten alumnverksamhet idag.¹

Resultatet i rapporten är beskrivet i generella termer och redovisas därmed inte i detalj. Flera av frågorna har öppna svarsalternativ som har tolkats och därefter kategoriserats.

Bakgrundsfakta om respondenterna

67 % av lärosätena besvarade enkäten (29 av 43 potentiella.)

Av dessa angav 72 % (21 av 29 lärosäten) att de bedriver någon form av alumnverksamhet.

Majoriteten definierar en alumn som en före detta student. Majoriteten anger att inga poängkrav finns för att bli medlem i respektive alumnverksamhet.

Organisation

Majoriteten anger att syftet med att bedriva alumnverksamhet är att stärka lärosätets varumärke². Detta görs genom att behålla kontakten med alumner och få ambassadörer ute i samhället samtidigt som lärosätet får en bra kontakt som för in information från samhället.

Alla lärosätena bedriver en central alumnverksamhet men utvecklingen går mot en kombination av en central koordinator och involverade personer på andra delar av lärosätet.

Verksamheten är främst förlagd på enheten för externa relationer (motsvarande) alternativt kommunikationsavdelningen. Vanligast är att någon i ledningen har högsta ansvaret men det förefaller även som om alumnkoordinatören ibland är högst ansvarig. Det förefaller vara oklart var det högsta ansvaret ligger. Frågan om ansvaret har länge diskuterats och är ett av problemen med alumnverksamhet på svenska lärosäten. Det kan även föreligga ett problem i formuleringen av frågan som återspeglas i respondenternas svar.

Budgeten är varierande, och föga förvånande är den störst på de större lärosätena medan de mindre ofta har mindre resurser till förfogande. Dock förefaller det som om de flesta känner att de saknar både ekonomiska såväl som personella resurser.

¹ Information som inkommit efter att enkäten avslutats samt vid den nationella alumnkonferensen i Göteborg, oktober 2008.

² Varumärke är här ett samlingsbegrepp för lärosätets ambassadörer, stärka profilen, ömeseidigt utbyte för ökad kvalitet, utveckling och stärkning av utbildning och forskning, information ut, marknadsföring och rekrytering.

Alumnverksamhet

Alumnverksamheten bedrivs i samtliga fall genom ett webbaserat nätverk. Det varierar lite i vad som erbjuds alumnerna men majoriteten erbjuder någon form av evenemang.

Kommunikationen med alumnerna sker oftast traditionellt via postutskick men även i mycket stor utsträckning genom e-post. Något som ännu inte används i stor utsträckning är sms.

Det blir vanligare att gå mot att erbjuda alumnerna någon form av karriärutveckling och ofta i samarbete med en extern part.³

Ett antal lärosäten arbetar med "fundraising". Viss "fundraising" bedrivs mot alumner men det bedrivs även gentemot "vänner" till lärosätena.

Flera lärosäten arbetar med alumnföreningar, både nationella och internationella.

Den vanligaste samarbetspartnern, till alumnverksamheten, är rekryterings- eller branschföretag. Samarbetena är som regel riktad mot att stödja alumnens karriärutveckling. Dock är det inte alla alumnverksamheter som samarbetar med externa partner eller som önskar att samarbeta med externa partner.

Teknisk lösning

Alla alumnverksamheter bedrivs med stöd av en teknisk lösning.

Majoriteten använder sig av ett nätverk som är byggt av Mira Networks.

Största problemet med nätverken är att hålla adresserna uppdaterade och innehållet tillräckligt intressant.

Framtiden

Framtiden bedöms som god för alumnverksamheten. Majoriteten tror att de personella resurserna kommer att ha ökat inom tre år.

Flertalet anser även att intresset för alumnverksamheten internt inom lärosätena har ökat och därmed ökar förståelsen och den interna förankringen. Att exempelvis HSV börjar efterfråga information som erhålls ur alumnverksamheten ses som gynnsamt.

Det största hotet mot verksamheten anses vara bristen på ekonomiska resurser följt av bristande organisation och bristen på framtagna mål för verksamheten.

Det stora brus i form av flertalet nätverk, mycket arbete med mera, som finns kring dagens människor ses också som ett hot.

Alumnrapporten har sammanställts av Alice Eklund, alumnsamordnare Södertörns högskola. Samtal har förts med Johan Signert, Kalmar högskola.

³ Denna reflektion bygger inte enbart på enkätens resultat utan även på kunskap som framkommit från den mindre enkät som genomfördes 2005 av Magnus Lindqvist, Lunds universitet. Uppgiften bygger även på information som framkom på den nationella alumnkonferensen i Göteborg, oktober 2008.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Syfte	1
3	Respondenter.....	2
4	Undersökningsmetodik.....	2
5	Omfattning.....	2
6	Enkäten och rapportens upplägg	3
7	Lärdomar inför framtida enkäter	3
8	Kommentarer till resultatet	3
9	Bakgrundsfakta om respondenterna	4
9.1	Hur definieras en alumn på de olika lärosätena.....	6
10	Organisation	6
10.1	Vem har det högsta ansvaret för alumnverksamheten?	7
10.2	Övergripande syfte och målsättning med alumnverksamheten?	7
10.3	Mäts mål och syfte för verksamheten?	8
10.4	Omfattning av alumnbudget och vad ingår.	9
11	Alumnverksamhet.....	9
11.1	Hur och i vilken grad kommuniceras det med alumner.....	9
11.2	Vad erbjuds alumnerna?	10
11.3	Arbetar ert lärosäte med "fundraising"?	11
11.4	Alumnföreningar.....	11
11.5	Samarbetar alumnverksamheten med någon organisation eller företag utanför lärosätet?	12
12	Teknisk lösning.....	12
13	Framtiden	13
13.1	Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling av alumnverksamheten?.....	13
13.2	Vilka möjligheter finns för en gynnsam utveckling av alumnverksamheten?	13
13.3	Bedömning av hur alumnverksamheten är dimensionerad och organiserad om tre år.	14
14	Övriga kommentarer.....	14
15	Reflektioner	14

1 Inledning

Under den nationella alumnkonferensen 2005 presenterade Magnus Lindqvist, alumnkoordinator vid Lunds universitet, resultatet av en mindre enkät som skickats ut till svenska alumnkoordinatorer. I samband med presentationen diskuterades behovet av att göra en mer omfattande undersökning av svensk alumnverksamhet.

Under diskussionerna vid den nationella alumnkonferensen 2006 framkom behovet av att kunna sätta den egna verksamheten i ett sammanhang och dra nytta av andras erfarenheter. Det fanns också en förhoppning att man, med större kunskap om hur andra ser på och värderar sin verksamhet, lättare skulle kunna hitta metoder att mäta den egna verksamheten och dess framgång.

En arbetsgrupp sattes samman med Jane Lundberg, dåvarande alumnkoordinator vid Malmö högskola, som sammanställande. Projektet fördes senare in i föreningen UniLinks⁴ nationella projekt 2006-2008. Alice Eklund, alumnsamordnare på Södertörns högskola och Veronica Ekdahl, dåvarande alumnkoordinator på Högskolan i Skövde, tillsattes som projektledare. Tyvärr har i stort sett samtliga medlemmar i arbetsgruppen⁵ av olika anledningar lämnat sina tjänster som alumnkoordinatorer sedan arbetet inleddes, vilket har fördröjt arbetet med sammanställningen.

Inom ramen för UniLink:s projekt ville vi även belysa hur alumnverksamheten kan medverka i genomförandet av det så kallade samverkansuppdraget. En utgångspunkt togs i riksrevisionens rapport, *Tillväxt genom samverkan 2005*, där alumnverksamhet nämns som ett effektivt sätt att nå omvärlden. Alumnerna kan exempelvis vara en väg i till SME-företag när det gäller kunskapsöverföring och kunskapsutveckling. Genom undersökningen avsåg vi att även lyfta fram hur olika lärosäten använder sig av alumnverksamheten för att exempelvis nå arbetsmarknadens parter.

Föreliggande alumnrapport har sammanställts av Alice Eklund, alumnsamordnare vid Södertörns högskola.

2 Syfte

Huvudsyftet med undersökningen var att få ett aktuellt underlag till utveckling av alumnverksamheten vid svenska lärosäten. Studien var tänkt att tillföra lärosätena kunskap om hur alumnverksamhet bedrivs på de olika lärosätena, sätta den egna verksamheten i ett sammanhang, lättare hitta metoder för att mäta verksamheten, höja statusen och förståelsen för alumnverksamhet, skapa en grund för ett jämförelsearbete samt belysa olika samarbeten som utförs med olika omvärldsaktörer, alumner, SME, organisationer med mera.

⁴ UniLink är en ideell förening som har som syfte att utveckla och förnya samverkan mellan högskolan och det omgivande samhället.

⁵ Arbetsgruppen bestod av: *Alice Eklund, alumnsamordnare vid Södertörns högskola (förelärdarledig)*
Gunilla Bergstrand, dåvarande alumnkoordinator vid Linköpings Universitet
Johanna Landin, dåvarande alumnkoordinator vid Mälardalens högskola
Johan Signert, alumnkoordinator vid Högskolan i Kalmar
Veronica Ekdahl, dåvarande alumnkoordinator vid Högskolan i Skövde

Resultatet var även tänkt att ligga till grund för ett "uppslagsverk" över alumnverksamhet som bedrivs av lärosäten i Sverige för kunskapsutbyte, tips, nystart och utveckling. Så blev emellertid inte fallet av tidigare nämnda orsaker.

3 Respondenter

Alumnkoordinatorer/alumnansvariga på universitet och högskolor i Sverige under 2007.

I fall där ingen dylik position finns har enkäten sänts till ansvarig för samverkansuppdraget eller ansvarig för informationsavdelningen.

4 Undersökningsmetodik

Konstruktion av frågor

Enkäten konstruerades av en projektgrupp med representanter från ett flertal svenska högskolor och universitet. Medverkande i grupperna framgår av det bifogade följbrevet i slutet av rapporten⁶. Frågornas tekniska utformning och enkätverktyget diskuterades med Gudrun Carlsson, kvalitetssamordnare vid Högskolan i Skövde.

Utskick, sammanställning av data, leverans av rådata etc.

Enkäten sändes ut elektroniskt via ett enkätverktyg från Högskolan i Skövde. Sammanställning av rådata gjordes av Gudrun Carlsson, Högskolan i Skövde.

Sammanställning och presentation av resultatet

Resultatet sammanställdes först av Johan Signert, Högskolan i Kalmar och har sedan bearbetats vidare av Alice Eklund, Södertörns högskola. Den ursprungliga grundtanken var att materialet skulle presenteras i form av ett uppslagsverk över varje lärosäte med en bifogad översiktlig sammanställning. Materialet var tänkt att bearbetas av arbetsgruppen med stöd av övriga medverkande lärosäten. Tyvärr har majoriteten av medlemmarna i arbetsgruppen, av olika anledningar, lämnat sina tjänster som alumnkoordinatorer sedan arbetet inleddes. Det har fördröjt och förändrat presentationen av resultatet.

Resultatet i rapporten är beskrivet i generella termer och redovisas därmed inte i detalj. Flera av frågorna har öppna svarsalternativ som har tolkats och därefter kategoriserats. Vid ett par av frågorna har jämförelser gjorts med den tidigare mindre undersökningen som gjordes av Magnus Lindqvist, Lunds universitet 2005. Detta har gjorts där frågorna har ställts tämligen lika.

5 Omfattning

Enkäten tillställdes totalt 43 potentiella respondenter. Inom svarstiden inkom 29 svar, vilket ger en svarsfrekvens på 67 %.

⁶ Bilaga 1

För vissa lärosäten finns fler respondenter, exempelvis från större universitet där det finns separata alumnverksamheter för olika delar av universitetet.

6 Enkäten och rapportens upplägg

Enkäten bestod av 36 frågor och innehöll frågor om kontaktuppgifter, lärosätet samt frågor om alumnverksamheten. Rapporten är indelad i följande avsnitt.

- Bakgrundsfakta
- Organisation
- Alumnverksamhet
- Teknisk lösning
- Framtid

En stor del av frågorna hade öppna svarsalternativ, sedan fanns det frågor som kombinerade öppna och fasta svarsalternativ. Ett fåtal frågor hade helt fasta svarsalternativ. Enkäten finns som bilaga.

7 Lärdomar inför framtida enkäter

Det är vår förhoppning att denna enkät kommer att upprepas i framtiden, för att alla som arbetar med alumnverksamhet skall kunna följa utvecklingen på området i Sverige. Förutom de viktiga kommentarerna från respondenterna (fråga 36), vill vi bara kort konstatera att det är viktigt att minska antalet frågor med fritextsvar, för att göra sammanställningen enklare och resultatet mer överskådligt.

För flera av frågorna bör det gå att hitta vissa värdeord i fritextsvaren från denna enkät, som kan användas som svarsalternativ i kommande enkäter.

Det elektroniska formatet lämpar sig väl för denna typ av enkäter. Tyvärr fanns det vissa begränsningar i mjukvaran som användes, framför allt det faktum att det inte gick att besvara en del av enkäten, spara och sedan återkomma och fylla i resten vid ett senare tillfälle. En sådan funktion tror vi skulle få upp svarsfrekvensen ytterligare.

8 Kommentarer till resultatet

Utvecklingen inom området går relativt fort framåt i nuläget, så det är viktigt att komma ihåg att mycket har hänt sedan denna enkät besvarades (strax innan årsskiftet 2008). 21 av 29 respondenter anger att de bedriver aktiv alumnverksamhet och vi vet att den andelen har ökat i skrivande stund. I övrigt gör vi inga djupgående analyser av svaren, utan låter istället var och en använda svaren för att plocka ut det man själv fokuserar på. Frågorna har, som tidigare nämnts, till stor del bestått av fritextfrågor, något som ytterligare försvårar analysen samt bidragit till att frågor troligtvis har misstolkats. För att få ett mer tillförlitligt resultat bör en kommande enkät utformas med fler fasta svarsalternativ.

9 Bakgrundsfakta om respondenterna

Lärosäte	Vilket år grundades lärosätet	Hur många helårsstudenter	Bedriver ni idag aktivt högskolegemensam alumnverksamhet	Avser ni inom ett år starta upp alumnverksamhet
Handelshögskolan i Stockholm	1909	1 900	Ja	.
Stockholms universitet	1878	21 571	Ja	.
Mittuniversitetet	1993	14 239	Nej	Vet ej - (enkäten fortsätter på fråga nummer 32)
Högskolan i Kalmar	1977	6 070	Ja	.
Högskolan Dalarna	1978	10 783	Ja	.
Högskolan i Skövde	1977	4 117	Ja	.
Malmö högskola	1998	10 665	Ja	.
Högskolan i Kristianstad	1977	5 000	Nej	Ja
Lärarhögskolan i Stockholm	1956	7 000	Nej	Nej
Tekniska Högskolan i Jönköping	1994	2 000	Nej	Vet ej
Uppsala universitet	1477	21 000	Ja	.
Örebro universitet	1967	14 500	Ja	.
Linköpings universitet	1975	17 422	Ja	.
Blekinge Tekniska Högskola	1989	3 586	Ja	.

KTH	1827	12 000	Ja	.
Umeå universitet	1965	29 000	Ja	.
Södertörns högskola	1996	9 869	Ja	.
Högskolan Väst	1990	4 026	Nej	Ja
Sveriges lantbruksuniversitet	1977	3 450	Ja	.
Göteborgs universitet	1891	25 620	Ja	.
Högskolan i Borås	1977	5 431	Ja	.
Mälardalens högskola	1977	8 117	Ja	.
Karolinska Institutet	1810	6 000	Ja	.
Högskolan i Gävle	1977	6 100	Nej	Ja
Högskolan på Gotland	1998	3 000	Nej	Ja
Hälsöhögskolan, Högskolan i Jönköping	0	1 525	Ja	.
Karlstads universitet	1999	10 000	Ja	.
Växjö universitet	1967	7 378	Nej	Vet ej
Lunds universitet	1666	39 500	Ja	.

I det följande redovisas frågorna genom antingen diagram, tabeller samt/eller en belysande text.

9.1 Hur definieras en alumn på de olika lärosätena

(Antal respondenter 20)

Frågan behandlar hur lärosätet definierar en alumn som kan bli medlem i dess webbaserade alumnätverk. Ett fåtal svar har visat att frågan kan ha tolkats på olika sätt.

Samtliga lärosäten har någon form av krav för att en person skall kunna bli medlem i den bedrivna alumnverksamheten. Detta krav varierar från att endast varit registrerad, gjort något bra för lärosätet, till att ett visst antal poäng ska vara tagna. Vanligast definitionen är, en fd student oberoende av hur många poäng som tagits (9 av 20), näst vanligaste definitionen är en fd student som tagit ett visst antal poäng (6 av 20). Ett antal lärosäten (5 av 20) har valt en bredare definition där man även bjuder in vänner till lärosätet, nuvarande studenter samt lärare till nätverket. En bred definition kan vara ett bra sätt att öka kontakterna mellan lärosätet och det omgivande samhället. Alumnätverket kan vara ett enkelt sätt att skapa och hantera externa kontakter. Det nämns även bland de lärosäten som har poängkrav att fd studenter, som inte längre är aktiva studenter men inte nått gränsen, är välkomna i nätverket men det förs ingen aktiv marknadsföring gentemot dem.

Inget lärosäte anger att de har examen som krav för medlemskap i alumnätverket. Detta är en förändring från den tidigare undersökningen⁷ då 12 respondenter har angivit att de har examen som krav.

10 Organisation

(21 respondenter)

Alumnverksamhet är en relativt ny verksamhet på svenska lärosäten. Bland respondenterna angav alla att de hade en central alumnverksamhet, medan flertalet (76 %⁸) angav att de även hade en decentraliserad verksamhet eller är i startgrupparna för att utveckla en kombinerad verksamhet. De respondenter som angav att de även har en decentraliserad verksamhet har en stor spridning på omfattningen.

Alla lärosätena har valt att organisera sin alumnverksamhet mer eller mindre centralt. Att förlägga en så omfattande verksamhet som alumnverksamheten centralt för att sedan utvecklas till att vara en central och decentraliserad verksamhet är det vanligaste sättet att organisera sig. Vanligast är att alumnkoordinatorn är tillsatt på 50 % och där till har personer på institutioner/ fakulteter i varierande grad. Resurserna på institutionerna/ fakulteterna varierar från 5 % till 100 % av en heltidstjänst. Ett par alumnverksamheter anger att de har flertalet resurser på alumnverksamheten, detta förekommer vanligtvis på de större lärosätena.

Det vanligaste är att starta med en centralt placerad verksamhet. Detta för att få ett helhetsgrepp på denna utåtriktade och organisationsöverskridande verksamhet. När verksamheten är etablerad kan man se att det är brukligt att gå mot en central- och en decentraliserad verksamhet.

⁷ En mindre enkät som genomfördes 2005 av Magnus Lindqvist, Lunds universitet

⁸ 16 av 21

Den organisatoriska placeringen av den centrala alumnverksamheten ser i stort olika ut. Då avdelningsnamnen och organisation för lärosätena är så pass olika har grova grupperingar av svaren gjorts. De vanligaste placeringarna är samverkansavdelningen/externa relationer (29 %) samt någon form av ledningskansli (29 %¹⁰) tätt följd av informations/kommunikationsavdelningen (24 %¹¹). Ett fåtal (14 %¹²) har valt forsknings – och utbildningskansliet som organisatorisk hemvist. En respondent anger alumnverksamheten är placerad på administrativa enheten.

10.1 Vem har det högsta ansvaret för alumnverksamheten?

(22 respondenter)

Alumnverksamheten är en verksamhet som i sin karaktär kan placeras på olika ställen i organisationen. Då verksamheten är både strategisk och operativ samt både av akademisk som förvaltningskaraktär är det en verksamhet som kan lida av en otydlig beslutsstruktur. Därav är det ofta problematiskt att utröna vem som har det högsta ansvaret för verksamheten.

Enkäten visar att det är vanligast (59%) att det högsta ansvaret ligger på någon i ledningsfunktionen på respektive lärosäte, så som rektor, prorektor och vice rektor (10 av 22) samt universitetsdirektör/förvaltningschef (3 av 22). Näst vanligast (27%) är att ansvaret är lagt på förvaltningen, då på avdelningschefer (6 av 22). På ett fåtal (14%) lärosäten anges det att det högsta ansvaret ligger hos alumnkoordinatören (3 av 22). Ett lärosäte anger att ett råd äger frågan men inte det högsta ansvaret.

Vid en otydlig organisation kan verksamheten ibland brista i förankring och då ses som något underligt av resten av lärosätet.

10.2 Övergripande syfte och målsättning med alumnverksamheten?

(20 respondenter).

Majoriteten (90%¹³) av respondenterna anger att det övergripande syftet med alumnverksamheten är att stärka lärosätets varumärke, öka kontakten till det omgivande samhället och skapa en långvarig relation till alumnerna. Dessa syften dominerade även svaren i undersökningen 2005. En förändring är att denna undersökning använder respondenterna ordet varumärke, tidigare angavs pr och marknadsföring. På vilket sätt respondenterna uppnår verksamhetens syfte skiljer sig inte nämnvärt åt. En stor del anger att detta görs genom att alumnerna verkar som dubbelsidiga ambassadörer, det vill säga både för ut lärosätet mot samhället och då främst mot arbetslivet samt in mot högskolan som representanter för arbetslivet.

⁹ 6 av 21

¹⁰ 6 av 21)

¹¹ 5 av 21

¹² 3 av 21

¹³ 18 av 20

Målsättningarna inom verksamheten är också att alumnerna skall medverka i kvalitetssäkringen av utbildningarna, då både som utvärderare av den utbildning alumnerna genomgått såväl som en informationskanal om vad arbetslivet/samhället efterfrågar.

Alumnverksamheten ses också bland annat som en tillgång för att mer effektivt kunna utföra lärosätenas uppdrag inom samverkansuppdraget. Alumnerna är en snabb väg in till olika arbetsgivare och de kan även vara en produktiv väg till SME-företag, som inte har en utvecklad kontaktväg till lärosäten. Fler än hälften av respondenter talar om ökad kunskapsutveckling mellan samhället och lärosätet genom alumnerna och då i form av exempelvis uppdragsutbildning, praktikplatser och utbildningsplanering. Flertalet av dessa mål utförs i liten skala men är under utveckling.

Alumnverksamheten är också tänkt att verka som en del i rekryteringsarbetet, bland annat påtalas styrkan i att kunna påvisa vart en utbildning kan leda till på arbetsmarknaden.

Endast en respondent anger "fundraising" som ett mål och då både mot alumner som individer och mot företag som lärosätet fått kontakt med via alumn-verksamheten. En respondent anger även att syftet och målet för tillfället är under beredning. I undersökningen 2005 är det tre respondenter som anger "fundraising" som syfte. En anledning till förändringen kan vara att undersökningarna inte fullt ut har samma respondenter.

10.3 Mäts mål och syfte för verksamheten?

(21 respondenter)

52 %¹⁴ av respondenterna anger att syfte och mål inte mäts. Av de nio¹⁵ respondenter som anger att mätningar utförs är metoderna till viss del olika och under utformning. Det skiljer sig även åt om man mäter målen för alumnverksamheten eller om funktionen syftar till att mäta utbildningarnas gångbarhet, d v s om anställningsbarheten mäts. Det påtalas även, i mätningen av anställningsbarhet, att det är svårt att utkristallisera vad som kan härledas till alumnverksamheten.

Endast en respondent, Sveriges lantbruksuniversitet, anger att verksamheten har kvalitativa och kvantifierbara mål som utvärderas och sätts år för år. Linköpings universitet anger att de arbetar efter ett antal mätetal för att utvärdera verksamheten.

I jämförelse med enkäten 2005 har inga större förändringar skett. Majoriteten följer inte upp eller gör utvärderingar av verksamheten. Där det anges att utvärderingar görs används främst enkäter.

Denna undersökning visar på att uppföljningar och mätning av mål samt syfte för verksamheten är något som alumnverksamheterna behöver arbeta vidare med. En gemensam arbetsgrupp för framtagande av mätetal är något som bör diskuteras.

Metoder för mätning som anges:

- Uppföljningar för att se om anställningsbarheten förbättras.
- Enkäter.

¹⁴ 11 av 21

¹⁵ 9 av 21

- Delmål som stäms av vid årets slut.
- Uppföljningar samt mätetal som följs upp bland alumnerna.
- Enkäter och intervjuer.
- Antal nyregistreringar, aktivitet i nätverket, deltagare i mentorsprogram, samt uppföljningar.
- Kvalitativa och kvantitativa mål som belyser verksamheten (är under utveckling).
- Koll i databasen.

10.4 Omfattning av alumnbudget och vad ingår.

(21 respondenter)

Frågan omfattar budget för år 2007 och vad som budgeten omfattar

Vidden är ansenlig när man ser till vilka finansiella resurser som lärosätena tilldelar sin alumnverksamhet. Största skillnaden föreligger om lön eller ej ingår i det som anses vara alumnbudgeten. Några (19 %16) respondenter anger även att budgeten inte är fastställd eller att verksamheten ingår i en större budgetpost. 13 (62 %) respondenter anger att det finns poster som inte omfattas av den enskilda alumnverksamhetens budget. Vanligast är postal alumntidning samt event på/för institutioner eller på direkta uppdrag. Utöver dessa anges: lön, utskick, uppföljningar, lokaler, administration på avdelningar samt databasen.

Storlek på budget per lärosäte och vad som ingår eller ej är siffror som inte redovisas i detalj. Siffrorna finns att tillgå för de som önskar

11 Alumnverksamhet

11.1 Hur och i vilken grad kommuniceras det med alumner.

	Antal svarande	Inte alls	Någon/några gånger per år	Någon/några gånger per månad	Varje vecka
Via postutskick	21	1	20	-	-
Via nyhetsutskick per e-post	21	2	7	12	-
Via andra e-postutskick	21	3	12	6	-
Via t ex anslagstavlor i nätverket	21	6	4	10	1
Via telefonsamtal	21	10	8	2	1
Via sms	21	20	-	1	-
På annat sätt	21	9	9	2	1

Kommunikationen mellan alumnerna och lärosätet sker traditionellt via postutskick samt inom de nätverk som finns. Majoriteten av respondenterna (95 %17) anger att kommunikation med

¹⁶ 4 av 21

¹⁷ 20 av 21

alumnerna sker via postutskick samt via e-post. Dessa utskick sker någon gång per år alternativt per månad. Endast en respondent anger att de kommunicerar via sms någon gång per månad.

Av intresse vore att undersöka vilken sorts kommunikation alumnen uppskattar mest. Vid en ny undersökning vore det även intressant att få se om kommunikationen kommer att utveckla sig mer mot "ny" teknik så som sms eller om e-post och postutskick kommer att fortsätta dominera. Av intresse hade varit att få veta vad svarsalternativet "på annat sätt" innebär då alternativet har en relativt hög svarsfrekvens¹⁸. Vid en kommande undersökning bör den respondent som väjer "annat" få en följdfråga med ett öppet svarsalternativ.

11.2 Vad erbjuds alumnerna?

	Antal som besvarade denna fråga	Görs till samtliga	Görs till registrerade	Planeras till samtliga	Planeras till registrerade	Ev. i framtiden	Görs ej	Ej intressant för oss
Nyheter	21	5	15	-	3	1	-	-
Tidning	21	7	6	-	1	4	4	1
Aktiviteter i form av återträffar	21	8	4	5	2	2	1	1
Seminarier/föreläsningar	21	10	7	2	4	2	-	-
Nätverksträffar	21	7	5	1	3	3	5	-
Rabatter på event/produkter	21	1	1	2	2	6	9	-
Vidareutbildning, fortbildning och uppdragsutbildning	21	7	3	3	6	3	1	-
Stöd i karriären	21	2	5	-	3	10	1	-
Möjlighet att få mentor	21	1	2	-	3	9	5	1
Möjlighet att vara mentor	21	3	10	1	4	2	1	-
Möjlighet att gästföreläsa	21	3	9	3	4	2	1	-
Annat	21	3	2	2	4	3	6	2

Frågan kunde besvaras med fler alternativ än ett.

Majoriteten (71 %¹⁹) arbetar med att sända ut nyhetsbrev till sina registrerade alumner²⁰ och ett fåtal (24 %²¹) sänder även ut nyhetsbrev till samtliga alumner. Seminarier, föreläsningar, mentorskap och nätverksträffar är det flertalet som erbjuder sina alumner. En tredjedel (33%²²) arbetar idag med att ge stöd i alumnerns karriärer men flertalet (61 %²³) anger att detta är något de tittar på för framtiden och då främst för registrerade alumner.

¹⁸ 9 av 21 några/någon gång per år samt 2 av 21 några/någon gång i månaden

¹⁹ 15 av 21

²⁰ De alumner som är medlemmar i alumnätverket

²¹ 5 av 21

²² 7 av 21

²³ 13 av 21

Vanligen erbjuder alumnverksamheten sina registrerade alumner fler events och ett större utbud än vad de erbjuder alumner som inte är registrerade. Främst erbjuds de registrerade i större utsträckning nyheter, möjlighet att vara mentor samt att gästföreläsa än de som inte är registrerade.

11.3 Arbetar ert lärosäte med "fundraising"?

Av 21 respondenter svarade 57 %²⁴ ja på frågan om "fundraising" bedrivs på det lärosäte de arbetar på. Av dessa angav ett mindre antal (2 av 12) respondenter att "fundraising" endast bedrivs gentemot andra än alumner. Majoriteten (8 av 12) av respondenterna anger att "fundraising" sker mot alumner såväl som andra intressenter. Ett mindre antal respondenter (2 av 12) vet att "fundraising" pågår, men vet ej mot vilka det bedrivs.

Generellt är det de stora universiteten som bedriver "fundraising". De som avviker ifrån detta är Kalmar högskola som bedriver "fundraising" mot både alumner och andra samt Mälardalens högskola som även de bedriver "fundraising" men inte organiserat gentemot alumner. Till detta kan det nämnas att endast ett lärosäte angav "fundraising" som ett mål för alumnverksamheten.

11.4 Alumnföreningar

De flesta (76 %²⁵) anger att deras alumnverksamhet har alumnföreningar. Utav dessa är det den absoluta majoriteten (81 %²⁶) som anger att alumnföreningarna också ingår i den högskolegemensamma verksamheten.

Av de respondenter, som anger att de har alumnföreningar, anger några (37,5 %²⁷) att det finns föreningar på andra orter i landet än där lärosätet befinner sig. Det är sedan lika många som inte vet, om det finns föreningar på andra orter som de som anger att det inte finns föreningar på andra orter²⁸.

44 %²⁹ anger att det inte finns alumnföreningar i andra länder än Sverige. 31 %³⁰ anger att de har alumnföreningar i andra länder. Bland dessa är det jämt fördelat mellan universitet och högskolor, exempelvis har KTH såväl som Blekinge tekniska högskola alumnföreningar i andra länder än Sverige. I enkäten ställdes dock ingen fråga om det föreligger ett eventuellt samband i hur många internationella studenter lärosätet har.

²⁴ 12 av 21

²⁵ 16 av 21, 16 är sedermera bas för fråga 11.4

²⁶ 13 av 16

²⁷ 6 av 16

²⁸ 5 av 16

²⁹ 7 av 16

³⁰ 5 av 16

11.5 Samarbetar alumnverksamheten med någon organisation eller företag utanför lärosätet?

(21 respondenter)

Något mer än hälften (53 %³¹) anger att de bedriver samarbeten. Det är lika många som anger att samarbeten planeras som de som anger att de inte planerar att bedriva samarbeten utanför lärosätet (24 %³²).

Av de som bedriver samarbeten har flertalet bedrivit eller bedriver samarbeten med rekryteringsföretag, fackföreningar, partnerföretag, kommuner och olika organisationer. Huvudsyftet med samarbetena är främst att stödja alumnerna i deras karriärutveckling. Kommun och regionförbund anges även som befintliga partners. Samarbetsaktiviteter som anges är events, seminarier och alumntidning.

De respondenter som planerar samarbeten anger att de tittar på mentorskap, events för aktuella branscher och jobberbjudanden. Här visar enkäten att mycket av det som erbjuds till alumnerna är i dagsläget fokuserat på karriär. För ett par år sedan upplevde fler av oss 33 att verksamheten var mer fokuserad på att erbjuda alumnerna festligheter. En trend som kan skönjas är att festligheterna inte försvinner men det verkar som fokus skiftat från festligheter till karriär.

Denna fråga bör utvecklas inför en kommande enkät då den inte fullt ger den information som var tänkt. Tanken var att även kunna undersöka om det finns samarbeten, som gynnar studenter, lärosätet och företag, som tillkommit genom alumner.

12 Teknisk lösning

(21 respondenter)

Alla respondenter anger att de använder ett webbaserat nätverk. Majoriteten (57 %³⁴) använder sig av Mira Network AB som systemleverantör. Näst störst är Umeå universitets AlumniNät (19 %³⁵). Därefter anger ett fåtal (9,5 %³⁶) att de har egenutvecklade tekniska lösningar. BAAMM och Ping Pong uppges även som systemleverantörer. Troligtvis har det uppkommit fler leverantörer av nätverk efter att denna undersökning gjordes.

9 av 21 respondenter anger att andra än alumner kan bli medlemmar i respektive alumn nätverk. Av dessa uppger alla att lärosätets personal kan bli medlemmar. Flertalet anger att nuvarande studenter och vänner till lärosätet är tillåtna i nätverket. Skälet till att dessa har en bred ingång till nätverket är att det synliggör alumnverksamheten och ökar kontakten mellan alumnerna, lärosätets personal, studenter och omvärlden.

³¹ 11 av 21

³² 5 av 21

³³ Diskussion som fördes på den nationella alumnkonferensen i Göteborg, oktober 2008 samt i jämförelse med det material som framkom ur enkätundersökningen 2005, Magnus Lindqvist Lunds universitet.

³⁴ 12 av 21

³⁵ 4 av 21

³⁶ 2 av 21

Antal alumner, antal potentiella alumner samt hur många alumner som loggar i nätverket per lärosäte är frågor som inte redovisas i rapporten då siffrorna inte är relevanta var för sig. Siffrorna finns att tillgå för de som önskar.

Två tredjedelar (67%³⁷) av alumnverksamheterna anger att de använder sig av SPAR för att uppdatera adressuppgifterna till sina alumner. Endast en respondent anger att de av val väljer att inte uppdatera sig via SPAR.

Flertalet anger att de bedömer³⁸ att alumnernas e-postadresser i nätverket är tillräckligt uppdaterade³⁹. Svårigheten i att ha uppdaterade e-postadresser ligger i att det är alumnerna själva som ska uppdatera sin e-postadress. En metod, för att hålla nätverket så aktuellt som möjligt, som anges av flera är att en gång per år sända brev till den postala adress som SPAR levererar. Aktualiteten är även beroende på hur uppstartad verksamheten är, naturligt har de verksamheter som är något äldre "tappat" fler användare än de som är nystartade.

13 Framtiden

13.1 Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling av alumnverksamheten?

(28 respondenter, d v s även de som angivit att de inte bedriver en utvecklad alumnverksamhet har valt att svara på frågan)

I likhet med den tidigare undersökningen 2005 angav majoriteten i denna undersökning brist på resurser⁴⁰ som den främsta orsaken, och då främst ekonomiska resurser men även personella. Bristen på resurser och osäkerheten i finansieringen leder till följdproblemen som anges: svårt med långsiktig planering, oklara mål med verksamheten och svårigheterna att möta alumnernas behov såväl som lärosätets. Flera nämner även brist på ledarskap, bristande förankring och oförståelsen för verksamheten på lärosätena. Dessa hinder anges även i den tidigare undersökningen. Splittring av lärosätena i olika delar skapar inte heller en gynnsam situation för en sammanhållande verksamhet. Till detta nämns även hotet av andra nätverk och det stora brus av information som alumnerna utsätts för dagligen. Endast en respondent anger att inga hinder finns.

13.2 Vilka möjligheter finns för en gynnsam utveckling av alumnverksamheten?

(28 respondenter, d v s även de som angivit att de inte bedriver en utvecklad alumnverksamhet har valt att svara på frågan)

Flertalet ser positivt på framtiden och anser att det finns goda möjligheter för en gynnsam utveckling av alumnverksamheten. Det kan utläsas att intresset för alumnverksamheten har ökat på respektive lärosäte. Att organisationen och verksamhetens innehåll blir förbättrad, mer

³⁷ 14 av 21

³⁸ Frågan ställdes genom att respondenten fick ange en siffra på en bedömningsskala. 1 = inte alls aktuella medan 6 = mycket aktuella

³⁹ 52 % angav 5 & 6 på skalan jämfört med 33% som angav 2-3. Ingen angav 1 = inte alls aktuella.

⁴⁰ 19 av 28

resurser tilldelas, starkare stöd från ledningen samt att en klarare bild av målet för verksamheten fastslås, är faktorer som flertalet anger kommer gynna verksamheten. I dagsläget är det allt viktigare att lärosätena har ett starkt varumärke och där kan alumnverksamheten spela en stor roll.

Ett ökat krav på samarbete med omvärlden ses också som en gynnsam faktor för utveckling. Genom dessa samarbeten kan verksamheten bättre nå alumnernas förväntningar exempelvis genom att erbjuda karriärtjänster men också bli tydligare i vad verksamheten tillför lärosätet. Där förståelsen för att alumnverksamheten är en del av varumärkesbyggandet samt ett medel för ökad rekrytering till lärosätet anses framtiden vara god.

13.3 Bedömning av hur alumnverksamheten är dimensionerad och organiserad om tre år.

Minskad	-
Oförändrad	1
Utvecklad/expanderad	24
Svårt att bedöma	4
Antal svar på frågan	29

Glädjande visar det sig att en optimism över alumnverksamhetens framtid finns. 83 % av respondenterna bedömer att verksamheten kommer att vara expanderad och utvecklad medan ett fåtal (14 %) anser sig inte kunna göra en bedömning. Endast en anger att verksamheten troligtvis kommer att vara oförändrad. Ingen gjorde bedömningen att verksamheten kommer att vara minskad inom tre år.

14 Övriga kommentarer

Det påtalas att enkäten är en bra idé och att det bör bli en fortsatt verksamhet kring gemensamma enkäter. Flera synpunkter på förbättringar inför en kommande enkäten ges och ska föras vidare till nästa arbetsgrupp. Några vill även markera att ett "uppslagsverk" som var tanken med enkäten skulle vara ett stort stöd i början.

15 Reflektioner

Det kan noteras att enkätsvaren i stort bekräftar den bild som finns av verksamheten bland alumnsamordnare. Generellt kan det konstateras att det finns ett behov av undersökningar om alumnverksamheten vid våra lärosäten.

Enkäten visar att flertalet av lärosätena inte följer upp verksamheten eller utvärderar den. Verksamheten är fortfarande ung med en ständig pågående utveckling och det kan vara svårt att

göra några historiska jämförelser om utfallet. Likväl är det angeläget att fundera över ambitionsnivån, mål och mening med verksamheten.

En barriär verkar vara brist på kunskap om och förståelse för verksamheten i de organisationer vi verkar i.

Enkäten visar att de flesta alumnerverksamheter har oklara mål, att det inte finns utarbetade metoder och mätfaktorer. Om det blir tydligare vad verksamheten ska uppnå, hur den mäts och utvärderas kommer verksamheten troligtvis få en ökad acceptans inom och större betydelse för lärosätet. En rekommendation för en kommande jämförande enkät är att en arbetsgrupp, i samråd med övriga alumnerkoordinatörer, arbetar fram relevanta kvalitativa och kvantitativa mål och metoder som kan användas av alumnerverksamheter generellt. Dessa mål och metoder bör vara anpassningsbara mot de olika förutsättningar som de olika lärosätena har. Det framgår inte klart vilka mätetal som finns eller vad som mäts i de uppföljningar som görs.

Ett av de viktiga utvecklingsområden som utkristalliserar sig i undersökningen är behovet av att utveckla och systematisera formerna för uppföljning och utvärdering.

Alumnerverksamheten verkar vara en verksamhet som allttjämt behöver förklaras på de olika lärosätena. Om det blir tydligare med de förtjänster som verksamheten bidrar med och att det även påtalas att flera externa aktörer även efterfrågar resultat av alumnerverksamheten kan det bli lättare med både förankring såväl som resurser. Som exempel kan nämnas att HSV nu efterfrågar hur lärosätena kvalitetssäkrar sina utbildningar, efterfrågar vad studierna leder till samt att både nuvarande såväl som blivande studenter eftersöker kontakter med arbetslivet. Alumnerverksamheten bör således generellt bli tydligare med att förmedla ut vad den kan bidra med i lärosätets hela verksamhet och utveckling.

Det förefaller även som, om önskan finns, det finns en stor utvecklingspotential i samarbete mellan alumnerverksamheten och partners ute i samhället. Studien visar att ett mängd samarbeten pågår samt att ett antal funderar över att ha samarbeten externt. Vid sammanställningen framkommer det att enkätens fråga inte är tillräcklig för att fullt ut få veta vilka samarbeten som genereras via alumnerverksamhet.

När respondenterna talar om syfte är det endast ett fåtal som anger "fundraising", vilket är något som vanligtvis förknippas med alumnerverksamhet. Detta bekräftar att Sverige allttjämt har så kallad "friendraising" som syfte, men att en utveckling går mot en kombination av kultivering som även i slutändan ska resultera i donationer. När detta mål anges så framträder det två läger och det är de större och/eller äldre lärosätena som ligger längre fram i sitt arbete med "fundraising". Det kan vara så att dessa lärosäten också var tidiga med att bedriva alumnerverksamhet och därmed har en större mängd alumner som nått den ålder och position där alumnerna är som mest begiven att donera. Tyvärr har enkäten inte ställt frågan om hur länge alumnerverksamheten har pågått så detta antagande är inte helt fastslaget.

Flera frågor har varit svåra att tolka och därmed har det inte gått att dra några klara slutsatser. Detta var även ett problem vid föregående enkät⁴¹. För att förenkla sammanställningsarbetet i en kommande enkät bör majoriteten av frågorna vara flervalfrågor och inte som i denna enkät, fritextfrågor.

⁴¹ Enkät gjord 2005 av Magnus Lindqvist, Lunds universitet

Förslag inför framtida enkäter:

- Huvudansvaret läggs på ett uttalat lärosäte och till det knyts en arbetsgrupp.
- Enkäten bör till största delen bestå av frågor med statistiska svarsalternativ.
- Enkäten bör innehålla fler frågor om bakgrund för att bättre ge ett jämförande underlag.
- Tyngden i enkäten bör läggas på mätetal och metoder för uppföljning.